

"Eğer insan zaafını anlayıp, kalen, halen, tavren dua etse ve aczini bilip istimdad eylese,.. " İzah eder misiniz?

İstimdat; medet istemek, yardım istemek demektir. Yardım isteyebilmek için muhtaç olmak gerekiyor. Muhtaç olmak için de **âciz** olmak gerekiyor.

İşte bu yüzden, insan diğer varlıklara nisbeten çok âciz ve muhtaç yaratılmıştır. İnsan, bu âcizliğinin farkına varınca, her şeye gücü yeten birisine iltica etmek durumunda kalacaktır. Başta annesine, sonra babasına ve yakınlarına sığınan insan, zamanla onların da muhtaç olduğunu ve başkasına sığındığını farkeder ve yüzünü âlemlerin Rabbi olan Allah'a çevirir.

"Kalen, hâlen ve tavren dua etmek"

Kalen dua, Rabbimizden arzu ve ihtiyaçlarımızı lisanen istememizdir.

Lisan-ı hâl ile yapılan duada söze gerek yoktur. Rabbimiz bizim zaaf ve aczimizi bilmekte ve görmektedir. Bu hâlimiz bir duadır. Bu duanın kabulüyledir ki, gücümüzün yetmediği sayısız nimetlere mazhar olmuş bulunuyoruz.

Tavır da hâle yakın bir mana taşır. İnsanın ihtiyaç hâlinde kalbinin buruklaşması, çaresizlik içinde ellerini açıp kıvrınması, bir şey söylemeden gözlerinden yaşlar boşanması onun tavren dua etmesidir.

Bir dilenci, hamiyetli insanlardan üç şekilde yardım talep eder. Ya bizzat konuşarak hâlini onlara arz eder. Yahut kıyafetindeki perişanlıkla isteğini hâl diliyle arz etmiş olur. Veyahut yere bir mendil serer, başında mahzun bir şekilde oturur; bu da tavren talepte bulunmaktır.

Bu konuda Üstad'ın yağmur duasının hikmeti hakkındaki şu ifadelerini vermek istiyoruz:

"Gerçi yağmur namazının zahir neticesi yağmurun gelmesidir; fakat asıl hakiki, en menfaatli neticesi ve en güzel ve tatlı meyvesi şudur ki: Herkes o vaziyetle anlar ki, onun tayinini veren babası, hanesi, dükkânı değil; belki onun tayinini ve yemeğini veren, koca bulutları sünger gibi ve zemin yüzünü bir tarla gibi tasarrufunda bulunduran bir Zat, onu besliyor, rızkını veriyor. Hatta en küçücük bir çocuk da daima aç olduğu vakit validesine yalvarmaya alışmışken, o yağmur duasında, küçücük fikrinde büyük ve geniş bu manayı anlar ki: **'Bu dünyayı bir hane gibi idare eden bir Zat, hem beni, hem bu çocukları, hem validelerimizi besliyor, rızıklarını veriyor. O**

vermese, başkalarının faydası olmaz. Öyleyse ona yalvarmalıyız.' der, tam imanlı bir çocuk olur. Bu münasebetle kısacık altı nokta beyan edilecek."(1)

1) bk. [Emirdağ Lahikası-I, 14. Mektup.](#)